

نام درس: اخلاق حرفه ای

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد تئوری

شماره درس: ۲۳

دروس پیش نیاز: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته
هوشبری

دانشکده: پیرا پزشکی

گروه آموزشی: هوشبری

نام مدرس: دکتر یزدی مقدم

ترم تحصیلی: ۴ پیوسته هوشبری

سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

تعداد جلسات: ۸ جلسه تئوری

روز و ساعت برگزاری کلاس: دوشنبه ساعت

تاریخ امتحان: دی ماه ۱۴۰۴

۸-۱۰

مقدمه (شرح درس): افراد جامعه به دارندگان حرفه های پزشکی اعتماد کرده و گرانبهارترین هدیه خدادادی یعنی زندگی خود را به دست آنها می سپارند. مراقبت با کفایت از بیمار بهترین راه جلوگیری از لغزش های پزشکی یا ادعای سهل انگاری می باشد. توجه به موضوعات اخلاقی در مراقبت های بهداشتی به طور چشمگیری افزایش یافته است. در این درس دانشجو با تاریخچه و کلیات مربوط به اصول اخلاق پزشکی، حقوق بیمار و استانداردهای مراقبتی و مجموعه قوانین انتظامی در رابطه با قصور حرفه ای آشنا شده و قادر خواهد بود از آموخته های خود در ارتباط با وظایف حرفه ای استفاده نماید.

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول اخلاقی، قوانین، مقررات و استانداردها در ارائه خدمات مربوط به رشته ی هوشبری

اهداف اختصاصی درس:

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود، قادر باشد:

- کلیات اخلاق پزشکی را بداند.
- ضرورت اخلاق پزشکی را بشناسد.
- تاریخچه اخلاق پزشکی را بداند.
- اخلاق پزشکی در ایران را بشناسد.
- اخلاق پزشکی در جهان را بشناسد.
- حقوق را تعریف کند.
- حقوق بیمار را بشناسد.
- استانداردها در ارائه خدمات هوشبری را بداند.
- اصول حاکم بر ارتباطات کادر درمان و بیماران را توضیح دهد.
- قوانین پزشکی و قصور حرفه ای را بداند.
- راه های پیشگیری از قصور حرفه ای را شرح دهد.
- تخلفات کیفری و انواع مجازات مربوط به جرایم و تخلفات پزشکی را بشناسد.
- تخلفات انتظامی را تعریف و انواع مجازات آن را توضیح دهد.
- مسایل اخلاقی در ارتباط با مراقبت های انتهای حیات را بداند.
- مسایل اخلاقی در ارتباط با مراقبت های مربوط به مرگ مغزی و مرگ را بداند.
- اصول اخلاقی در تحقیقات و پژوهش را شرح دهد.

استراتژی آموزشی (روش های تدریس):

☐ سخنرانی ☐ کنفرانس ☐ بحث گروهی ☐ بحث در گروه های کوچک ☐ Round
☐ PBL ☐ Case Report ☐ Morning Report ☐ آموزش مجازی ☐ کلاس وارونه

☐ وسایل کمک آموزشی: استفاده از منابع کمک آموزشی، کامپیوتر، نمایش تصاویر

☐ وظایف و تکالیف دانشجو:

- ☐ مطالعه دروس ارائه شده در هر جلسه
- ☐ مشارکت فعال در مباحث مطرح شده در کلاس
- ☐ دانشجویان باید در طول تدریس این واحد درسی، هر دو دانشجو یک سناریوی یا چالش اخلاقی در مورد مشکلات مرتبط با رشته هوشبری در محیط اتاق عمل را در کلاس بصورت حضوری ارائه دهند و مطالب آن را بصورت فایل نیز به استاد تحویل دهند. برای این سناریوها می توانید از مقالات نیز کمک بگیرید.
- ☐ شروع ارائه این سناریوها از جلسه سوم خواهد بود. ترتیب ارائه سناریوها از قبل مشخص خواهد شد.
- ☐ بخشهایی از جلسات کلاس بصورت کلاس وارونه برگزار خواهد شد. مشارکت کلیه دانشجویان در این جلسات الزامی خواهد بود.
- ☐ فعالیت های یادگیری تعیین شده را در تاریخ مقرر ارائه نمایند.

مبحث مورد نظر برای کلاس وارونه:

- ✓ استانداردها در ارائه خدمات بیهوشی
- ✓ مسایل اخلاقی در ارتباط با مرگ و اتانازی

☐ نحوه ارزشیابی دانشجو:

مراحل ارزشیابی: × تکوینی × تراکمی
 حضور و غیاب و ارائه سناریو..... ۷/۵٪ درصد از نمره نهایی - ۱/۵ نمره
 شرکت فعال در کلاس وارونه..... ۱۵٪ درصد از نمره نهایی - ۳ نمره
 امتحان پایان ترم تئوری..... ۷۷/۵٪ درصد از نمره نهایی - ۱۵/۵ نمره

نوع امتحان پایان ترم:

☐ شفاهی ☐ تشریحی ☐ چند گزینه ای ☐ صحیح و غلط ☐ جور کردنی

منابع

- ۱- محمد رحیمی مدیسه، ایازی زهرا، اخلاق و اخلاق حرفه ای. تهران؛ جامعه نگر، آخرین چاپ.
- ۲- باقری ایمانه، گل آقایی فرزانه، مطوری پور پگاه. اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ حیدری، آخرین چاپ.
- ۳- چودین ورنه، اخلاقیات پرستاری - ارتباط مراقبتی همراه با کدهای عملکرد حرفه ای. ترجمه: جولایی سودابه، دهقان نیری ناهید. تهران؛ مهرراوش، آخرین چاپ.
- ۴- دربان فاطمه، مظلوم سیدرضا، صفرزایی عنایت ا... . اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ حیدری، آخرین چاپ.
- ۵- دیبائی، امیر، چکیده اخلاق و قوانین پزشکی، پژوهشکده فرهنگ و معارف اسلامی، قم، نشر معارف، آخرین چاپ.
- ۶- رضائی، امیر، اخلاق در پژوهش های پزشکی، تهران، نشر و تبلیغ بشری، تحفه، آخرین چاپ.
- ۷- علیرمائی، نسرين، قانون و پرستار، تهران، نشر سالمی، آخرین چاپ.
- ۸- تجویدی منصوره. اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ جامعه نگر، آخرین چاپ.

۹- - غلامزاده محمد، عزیزی دربندی محمدمهدی، باباجانی علیرضا، باقری نداء، چرمچی راحله، خنکدار کیمیا، شمس الدینی رحیم، شیرینی ذیلان بهنام (ترجمه). اصول بیهوشی میلر ۲۰۲۳، تهران: انتشارات حیدری، آخرین چاپ.

- 10- Australian and New Zealand Intensive Care Society. The ANZICS Statement on Death and Organ Donation. 3.1 ed. Melbourne: ANZICS; 2010.
- 11- Flodén A, Forsberg A. A phenomenographic study of ICU-nurses' perceptions of and attitudes to organ donation and care of potential donors. Intensive Crit Care Nurs. 2009;25(6):306-13.
- 12- Manzari ZS, Mohammadi E, Heydari A, Sharbaf HRA, Azizi MJM, Khaleghi E. Exploring families' experiences of an organ donation request after brain death. Nursing ethics. 2012;19(5):654-65.
- 13- Floden A, Persson LO, Rizell M, Sanner M, Forsberg A. Attitudes to organ donation among Swedish ICU nurses. Journal of clinical nursing. 2011;20(21-22):3183-95.
- 14- Cinque VM, Bianchi ERm. Stressor experienced by family members in the process of organ and tissue donation for transplant. Revista da Escola de Enfermagem da U S P. 2010;44(4):996-1002.
- 15- Oroy A, Stromskag KE, Gjengedal E. Approaching families on the subject of organ donation: a phenomenological study of the experience of healthcare professionals. Intensive & critical care nursing. the official journal of the British Association of Critical Care Nurses. 2013;29(4):202-11.
- 16- Hosinrezaei H, Ranjbar H, Arab M. Brain Death and Organ Donation: Experiences of Families. Journal of qualitative Research in Health Sciences. 2012;1(1):34-40.

جلسات	عنوان مورد بحث
جلسه ۱	تعریف اخلاق و ضرورت آن، تاریخچه اخلاق پزشکی، تاریخچه اخلاق در ایران و جهان، رابطه اخلاق - حقوق
جلسه ۲	رابطه اخلاق - حقوق - فقه، اخلاق حرفه ای، سطوح اخلاقی و مسئولیت پذیری، اصول اساسی اخلاق حرفه ای، اصول چهار گانه اخلاقی، مهارت های اساسی اخلاقی و ارتباطی مورد نیاز برای حرفه ای شدن
جلسه ۳	حقوق بیمار، حقوق بیمار در اروپا، حقوق بیمار در بالین، رابطه اخلاق و حقوق بیماران، منشور حقوق بیمار در ایران (حق احترام به حقوق و ارزش های انسانی، حق دسترسی به اطلاعات، حق انتخاب و رضایت آگاهانه، حق دسترسی به مراقبت و درمان مطلوب، حق حفظ حریم، حق شکایت و درخواست جبران خسارت، حفظ حریم خصوصی و حفظ پوشیدگی بیمار)، قوانین انطباق موازین شرعی با اعمال پزشکی
جلسه ۴	قصور حرفه ای در حرفه پزشکی، قوانین پزشکی و قصور حرفه ای، معنای قصور، تعریف مسئولیت، جرائم کیفری مرتبط با امور پزشکی، انواع جرم، انواع تقصیر پزشکی، ارگان رسیدگی کننده به جرائم کیفری، مراجع رسیدگی به قصور پزشکی، پیشگیری از قصور پزشکی
جلسه ۵	اخلاق حرفه ای: تعهد ارتباط با بیمار و خانواده، انواع مهارت های ارتباطی در محیط بالین
جلسه ۶	استانداردها در ارائه خدمات هوشبری، استانداردهای پایه جهت مراقبت پیش از بیهوشی، استانداردهایی برای مانیتورینگ پایه بیهوشی، استانداردهای مورد توجه کارکنان بیهوشی، استانداردها در ارائه خدمات هوشبری قبل از شروع عمل جراحی، استانداردها در ارائه خدمات هوشبری حین عمل جراحی، استانداردها در ارائه خدمات هوشبری پس از عمل جراحی، استانداردها در ارائه خدمات هوشبری بعد از عمل جراحی در اتاق ریکاوری، اخلاق حرفه ای در پرسنل اتاق عمل و هوشبری
جلسه ۷	اصول اخلاقی در تحقیقات و پژوهش

کمیته تخصصی برنامه ریزی درسی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی سبزوار
فرم طرح دوره (Course Plan)

جلسه ۸	مسائل اخلاقی در ارتباط با مرگ، مفاهیم کلیدی در مراقبت پایان حیات، اصول اخلاقی مطرح در مراقبت های پایان حیات، حقوق افراد محتضر، مراقبت تسکینی، اتانازی و انواع آن، تعریف مرگ مغزی، شرایط بالینی احراز مرگ مغزی، مرگ مغزی از دیدگاه علم پزشکی، تست های تکمیلی برای تأیید مرگ مغزی، پیوند اعضا از دیدگاه فقه اسلامی، مرگ مغزی از دیدگاه فقه و حقوق، انواع اهدا کننده
--------	---